

Alþingi
Erindi nr. P 141/192
komudagur 23.10.2012

Nefndasvið Alþingis
Efnahags- og viðskiptanefnd
Austurstræti 8-10
150 Reykjavík

Reykjavík 23.10.2012
Tilvísun: 201210-0021

Efni: Frumvarp til laga um þak á hækkun verðtryggingar og lækkun vaxta (9. mál).

Fjallað var um húsnæðismál þ.m.t. vægi verðtryggingar og um lífeyrismál á nýafstöðnu 40. þingi ASÍ.

Hjálagt:

Ályktun 40. þings ASÍ um húsnæðismál.

Ályktun 40. þings ASÍ um jöfnun lífeyrisréttinda og sanngjarnara almannatryggingakerfi.

Virðingarfyllst,

Magnús M. Norðdahl hrl.
Lögfræðingur ASÍ.

Alþýðusamband Íslands

Ályktun 40. þings ASÍ um húsnæðismál

Verkalýðshreyfingin hefur frá upphafi látið húsnæðismál til sín taka vegna þess að öruggt húsnæði á viðráðanlegum kjörum er einn af grundvallarþáttunum í velferð launafólks. Þannig beitti hreyfingin sér fyrir uppbyggingu verkamannabústaðakerfisins og síðar félagslega húsnæðiskerfisins. Þá hefur verkalýðshreyfingin látið sig varða kjör og fyrirkomulag húsnæðislána, vaxtabótakerfið og stöðu leigjenda.

Vandinn sem íslensk heimili standa frammi fyrir í dag er ærinn og mikilvægt að við honum sé brugðist.

Áherslur ASÍ eru:

- Að tryggt verði að hér ríki efnahagslegur stöðugleiki með meiri festu í gengi krónunnar og lágrí verðbólgu.
- Að hér verði komið á einu kerfi húsnæðisbóta sem jafni stöðu kaupenda og leigjenda. Við útfærslu kerfisins verði tekju- og eignaskerðingum stillt í hóf og þess gætt að staða lág- og millitekjufólks verði bætt frá því sem nú er, bæði hvað varðar kaup og leigu.
- Að fjölbreytileiki í húsnæðismálum verði aukin, með því að efla leigumarkaðinn þannig að hann verði raunverulegur öruggur valkostur og að fólk geti valið auk hefðbundinna kaupa- og leigu milli mismunandi búsetuforma svo sem kaupréttar og kaupleigu. Þá er mikilvægt að endurvekja félagslega húsnæðiskerfið.
- Að húsnæðisvextir verði lækkaðir, m.a með því að leita fyrirmynda hjá þeim þjóðum sem bestum árangri hafa náð í að byggja upp húsnæðislánamarkað og lækka kostnað við lántökur, s.s. stimpilgjöld, þinglýsingargjöld og lántökugjöld.
- Að dregið verði úr vægi verðtryggingar með því að lánastofnanir bjóði upp á hagstæðari óverðtryggð lán.
- Að leita leiða til að lækka byggingakostnað með því að sveitarfélög lækki lóðaverð og dregið verði úr kröfum í byggingareglugerðum án þess að dregið verði úr öryggi eða aðgengi fatlaðra.
- Að húskaupendum verði boðið upp á óháða fjármálaráðgjöf og ráðgjöf um mat á ástandi fasteigna.
- Að tryggja ungu fólki stuðning við að stíga sín fyrstu skref á fasteignamarkaðnum með því að hvetja ungt fólk til sparnaðar með sérstökum húsnæðisreikningum sem njóti góðra kjara og hagstæðrar skattalegrar meðferðar og koma til móts við unga kaupendur með skattaívilnun sem tryggi hraðari eignamyndun.

Helstu verkefni ASÍ eru:

- Að beita sér fyrir því að stjórnvöld taki upp meiri festu í gengisskráningu.
- Að krefjast aðkomu verkalýðshreyfingarinnar að útfærslu á nýju kerfi húsnæðisbóta.
- Að þrýsta á stjórnvöld að endurvekja félagslega íbúðakerfið.
- Að beita sér fyrir því að leigumarkaðurinn verð efldur í samvinnu við stjórnvöld og fjárfesta.
- Að þrýsta á stjórnvöld að þau breyti fyrirkomulagi opinberra húsnæðislána til samræmis við það sem best gerist í nágrennalöndunum og að stjórnvöld dragi verulega úr gjalddöku á húsnæðislánum.
- Að beita sér fyrir því að ríki og sveitarfélög geri það sem í þeirra valdi stendur til að draga úr kostnaði við nýbyggingar.
- Að beita sér fyrir því að boðið verði upp á öfluga ráðgjafaþjónustu fyrir fólk í húsnæðisleit.
- Að þrýsta á stjórnvöld að taka upp sérstakar skattaívilnanir fyrir ungt fólk sem er að koma út á húsnæðismarkaðinn.

Alþýðusamband Íslands

Ályktun 40. þings ASÍ um jöfnun lífeyrisréttinda og sanngjarnara almannatryggingakerfi

Þing ASÍ leggur ríka áherslu á að lokið verði við vinnu við samræmingu lífeyrisréttinda á öllum vinnumarkaðnum með aðkomu aðila vinnumarkaðsins og stjórnvalda. Til þess að svo megi verða þurfa samtök opinberra starfsmanna og stjórnvöld að ná samkomulagi um varanlega lausn á því hvernig halli opinbera lífeyriskerfisins verður fjármagnaður og kerfið gert sjálfbært til framtíðar.

Gangi þetta ekki eftir er ákvæði kjarasamninga um hækkun iðgjalds til lífeyrissjóða á almennum vinnumarkaði til jafns við opinbera starfsmenn í uppnámi og þar með forsendur kjarasamninganna.

Samhliða þessu telur þingið brýnt að vinnu við heildarendurskoðun á almannatryggingakerfinu verði haldið áfram með það að leiðarljósi að einfalda og skýra kerfið verulega og horfa heildstætt á samspil þess og lífeyrissjóðanna. Grundvallaratriði er að standa vörður um viðunandi lágmarksbætur almannatrygginga en jafnframt að dregið verði verulega úr tekjutengingum í almannatryggingakerfinu þannig að launafólk hafi sýnilegan hag af því að greiða í lífeyrissjóð á starfsævinni.

Áherslur og verkefni ASÍ eru:

- Jöfn lífeyrisréttindi á öllum vinnumarkaðnum
- Allt lífeyriskerfið verði sjálfbært
- Fækka lífeyrissjóðum til að ná aukinni hagræðingu og styrkja kerfið
- Skoða hvort auka megi val einstaklinga um skiptingu skyldutryggingariðgjalds milli samtryggingar og séreignar án þess að það hafi neikvæði áhrif samtryggingu sjóðanna
- Aukinn sveigjanleika að því er starfslok og töku lífeyris varðar
- Einfalt og skýrt almannatryggingakerfi sem tryggir öllum viðunandi/mannsæmandi framfærslu
- Dregið verði úr skerðingum í almannatryggingakerfinu þannig að launafólk hafi ávinning af því að greiða í lífeyrissjóð
- Auka áherslu á starfsgetumat í stað örorkumats

- Gjaldtöku fyrir heilbrigðisþjónustu til eldri borgara á hjúkrunarheimilum verði hætt
- Verkalýðshreyfingin standi fyrir aukinni fræðslu til félagsmanna um lífeyriskerfið og réttindin